

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca 155. szám. Gergurov-féle házban.
hova minden, a lap szellemi és anyagi részét illető köz-
lemények intézendők és minden díjak fizetendők.

A bácskermegyei nemzeti párt hivatalos közlönye.
Megjelenik hétfő s ünnepek utáni napok kivételével minden nap.
Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
Dr. MOLNÁR GYULA.

Előfizetési árak:
Egész évre 12 ft. — Félévre 6 ft. — Negyedévre 3 ft.
Egy óra 1 ft. 20 kr.
Egyes szám ára 5 kr. a vasárnapi szám 10 kr.

A v á l s á g.

A nagy bonyodalom.

Budapest, jan. 10. (A „Z. és V.” eredeti távirata.) Khuen-Héderváry gróf a király határozott kívánására maradt még Budapesten a tegnapielőtti konferencia után, mely meggyőzte róla, hogy a szabadelvű párt, a közlegényektől a generálisokig fanatikusan küzd ama terve ellen, hogy székfoglaló beszédében proklamálja a fuziót a nemzeti párttal és a kilépettek pártjával. A liberális párt most már sokkal határozottabban vallott szint ebben a kérdésben, Khuen-Héderváry pedig sokkal világosabban körvonalazta programját, semhogy újabb alkudozásokról szó lehessen. A dolog, ugyszólván, **késhegyre megy köztük**: vagy az egyik, vagy a másik elbukik. A király, a jelek szerint, nem tett még le Héderváryról s nagy jelentőségű dolog, hogy viszsztatartotta Héderváryt, a ki visszaadván ő felségének a missziót, bejelentette, hogy elutazik Budapestről. Khuen-Hédervárynak most már csak egy módja van a győzelemre: az, hogy egyik kezében miniszterelnökké való kinevezésével, a másikban a parlament feloszlatását elrendelő királyi közirattal neki indul az új választásoknak és alkotmányának új többséget, amelyben nem fog magára ismerni a mostani szabadelvűpárt. Hogy a király a kezébe adja-e ezt a fegyvert, az még eldöntetlen kérdés. Ő felsége ma délelőtt nem fogadott senkit a politikusok közül, az erre való időt az általános kihallgatások foglalták el. A politika ma a kulisszák mögött csinálódik. A szabadelvű párt meg van riadva és fanatizálva van. Még Falk Miksa is, ki egyik szószólója volt eddig a fuziónak, hangosan követeli lapjában, hogy a bán mondjon le missziójáról és azt hangoztatja, hogy a legutóbb tefolyt egy hét

teljesen elvesztegetett idő a válság megoldása szempontjából.

A király a jurista-bálon.

Budapest, jan. 10. (A „Z. és V.” eredeti távirata.) A mai általános kihallgatások során fogadta a király Szapáry László gróf és Ragályi Lajos orsz. képviselőket, kik a jurista-bál bizottsága nevében meghívták a bálra, mely szombaton lesz. A király megígérte megjelenését.

A megszorult szabadelvűpárt.

A szabadelvűpárt sarokba szorítottatott. Khuen Héderváry azt kívánta tőle, hogy egyezzek bele — elvileg a fuzió megteremtésébe.

A szabadelvűpárt nem-mel felelt. Erre Khuen Héderváry hátat fordított a szabadelvűpártnak.

És most szorong a mameluki véna.

Nyilvánvaló, hogy ily körülmények között a korona akarata fog dönteni, s bár ezen akarat eddig számolt az alkotmányosság követelményeivel, most oda kényszeríti az uralkodó párt, hogy karddal vágja ketté a gordiusi csomót.

És most már csak az a kérdés: tudja-e a korona, hogy az egész mameluktábor egy fütttyentésre megszűnik létezni?

Tudja-e a korona, hogy a mely pillanatban Apponyi gróf állittatik az ügyek élére, százával pártolnak át hozzá a többség elemei.

Átpártolhatnak elvtagadás nélkül mivel az egyházpolitikai kérdések meg vannak oldva, s más kérdések tekintetében Apponyi gr. sokkal liberálisabb, mint a szabadelvűpárt.

Ha a korona tudja, hogy Magyarországon mindig többsége van a kabinetnek, legyen az Khuen Héderváry, legyen az Báffy, vagy Busbach Péter, akkor könnyű lesz megoldani a válságot.

Ellenben baj lesz akkor, ha a korona tart a többségtől, ha aggodalmi támadnak arra nézve, hogy megélhet-e valamely kormány Tisza, s Wekerle nélkül?

Ez esetben ugyanis még vajudni fog a válság, s czibálni fogják a százrétű csomót, jobbra-balra, hogy még jobban összegabáítsák.

S végül, lehetséges, hogy ismét a király enged és Báffy lesz az új miniszterelnök.

Ez a a pirhusi győzelem ideig-meddig fen fogja tartani Wekerleéket de csak azért, hogy még sokkal nagyobb bukjanak, mint buktak most.

De mi bizunk a király éleslátásában s nagy praxisában. Tudja ő — tudnia kell, hogy a mely pillanatban valamely kormány elhatározza Magyarországon, hogy X. vagy Y. nem lesz képviselő? keresztül is viszi.

Ha Szapáry gr. még egyszer miniszterelnök lesz, megmutatja, hogy az összes nagyhangu vezérek, Tisza, Wekerle és Szilágyi mind kibuknak a parlamentből s bevisz olyan többséget, aminőt akar.

Hiszen ha ez nem lenne, akkor Apponyi gr. már rég óriási többséggel vonul a parlamentbe.

Magyarországon nincs lefelé alkotmányos küzdelem. Százával bírja a kormány a biztos kerületeket, melybe ellenzéki embernek lábát se szabad betennie.

Itt a többség a király kezében van. Bizza meg a király Khuen Héderváryt kabinet alakítással s adjon neki olyan felhatalmazást, a milyent kívánni fog: s Wekerle hiveiből, Tisza csatlósáiból hirmondó se marad.

Ilyen megoldását a válságnak maga a szabadelvűpárt provokálja, s nem lesz józan politikus az országban, a ki illetően elveszte fölött busolni fogna.

Politikai hírek.

Bécsi vélemény. A Neue Freie Presse szerint Khuen-Héderváry gr. csak utólagosan állott elő azzal a követeléssel, ho-

neki biztosítékok kellene a jövőre nézve, hogy tartós regiemet teremthessen, hogy ezeknek a biztosítékoknak nemcsak a megfelelő programra kell szorítkozni, hanem az államjogi alapon álló pártok és párt-töredékek fúziójának eshetőségére is ki kell terjedniük, szóval, hogy ő ily fúzió megkísérlésére szabad kezet nyerjen. Vajjon ilyen biztosítékok látna Khuen-Héderváry gróf esetleg abban is, hogy az ujon belépő elemeknek legott biztosításuk a résztvevő kormányzásban, tüzetesen nem volt meg tudható. Csak egy már több nap előtt elterjedt hír, mely azonban még megerősítésre vár, akarta tudni, hogy Khuen-Héderváry azzal a tervvel foglalkozik, hogy Szapáry Gyulának adja a király személye körüli miniszteri tárczát. De nagyon is hitel érdemlő az a verzió, hogy Khuen-Héderváry gróf az államjogi alapon álló pártok emez egyesítését már kormányprogramjában sürgősnek és elutasíthatatlannak akarta kijelenteni és így a szabadelvű pártot kívülről álló töredékekhez, melyek ez államjogi alapot elismerik, azt a felhívást akarta intézni, csatlakozzanak a kormánypárthoz. Ez az összes politikai és parlamenti életet gyökerében megkapó kérdés képezte valószínűleg első sorban a mai értekezlet tárgyját. A fúzió eszméjének nagyon buzgó hívei vannak a szabadelvű pártban és a fúziót tulajdonképpen senki sem ellenzi. Az egyesülés mellett azonban csak a párt programjának alapján hevülnek minden engedmény nélkül, annak alapelveiből és politikájának irányából. Ez olyan politikát, mely ezen valamit változtatni akarna, és így okvetlenül a szabadelvű párt lealázását, állásának feladását vonná maga után, a párt túlnyomó nagy része határozottan visszautasítja. — A helyzet ismét zavaros. Az erre vonatkozó nézetek rendkívül eltérők egymástól. Vannak politikusok, kik azt állítják, hogy Khuen-Héderváry gróf, miután így világosan előlépett terveivel és óhajával, nem lesz többé alkalmas más alapon a kabinetalakítást megkísérleni, és hogy ezt az elhatározását már ma közölni fogja a királlyal. Mások úgy vélekednek, hogy miután amellett nincs kizárva, hogy a bán, miután megismerte a szabadelvű párt irányadó faktorainak nézeteit, alkalmazkodni fog azokhoz és ezeknek megfelelően veszi át a kabinetalakítást. Végül híre jár, hogy a tanácskozást még tovább folytatják. Ez a verzió azonban nem igen valószínű. Feszült s aggódó érdeklődéssel várják most már a további fejlődést.

A Neus Wiener Tagblatt úgy hallja, hogy a bán azt fogja ma a királynak jelenteni, hogy nem tudott megegyezésre

jutni a szabadelvű párttal a programra nézve. A képviselőházzal nem fogják közölni az ügy állását. A szabadelvű klub tagjai, kik igen nagy számmal jelentek meg, azzal a benyomással mentek szét az este, hogy teljesen bizonytalan helyzettel állanak szemben.

A függetlenségi és 48-as párt belső villongásairól fantazáló hirlapok legújabbabban szerzetnének válság-szimpotmát látni, hogy két pártagnak allitáló szándéka a pártkörben felvetni a delegációba való bemenetel kérdését. — Nem tudjuk, írja a „Magyarország” — meg van-e az a szándéka csakugyan az illető két képviselőnek, de ha meg volna is, nem látnánk benne semmi veszedelmet. Bemenjen-e a függetlenségi és 48-as párt a delegációba, vagy sem: a párt mindenkor nyílt kérdésnek tekintette, olyannak, a melynek csak taktikai s nem elvi jelentősége van. Ez a kérdés előhozható, diskutiálható s párthatározattal eldönthető, anélkül, hogy abból akárki is pártkérdést csináljon, a minthogy a kérdés ismételt fölvetésekor a multban sem csinált senki. Hogy pedig időszerű-e most bolygatni ezt a kérdést, az más lapra tartozik. A mi véleményünk az, hogy erre most se ok, se alkalom nincs. Egyébként pedig ismételve kérjük a fúzió-lázban bomladozó pártnak t. hirlapjait, ne vesztégek a fáradságukat hiábavalóan a függetlenségi és 48-as párt képzelt villongásainak feltalálására, hanem, ha már minden áron söpörni akarnak, söpörjenek a saját házuk előtt.

A vámvisszatérítés ügye Ausztriában. Mint bennünket Bécsből értesítenek, nem felel meg a valóságnak egyes magyar lapoknak abbéli híre, hogy az osztrák kereskedelmi és pénzügyminiszterek ad acta tették az osztrák mezőgazdasági szövetségeknek és molnár-egyesületeknek decemberben nekik átadott memorándumát. Sőt inkább megfontolas tárgyat képezi az, hogy a magyar kormány milyen megállapodásra jussanak a végül, hogy az 1882-ki miniszteri rendelet az agrárveldelmi vámok eredeti Aendenciájához képest legyen ezután felhasználva s a belföldi termelésnek első sorban biztosításuk a belföldi fogyasztás. Mihelyt Magyarországon megalakul az új kormány, a tárgyalások ezen ügyben meg fognak indulni.

HIREK.

— A „Zombori Tóth Kálmán-Kör” igazgató választmánya f. évi január hó 15-én (kedden) d. u. 5. órakor a saját helyiségé-

ben (Vadászkürt) ülést tart. Targysorozat: 1. A szakosztályi ügyrendek iránti intézkedés. 2. Az első évi 2. és 3. alapszabály szerű estélyek iránti teendők. 3. a házi estélyek szabályozása. 4. Az ülésig beérkező egyéb ügyek.

— **A kereskedő ifjak** folyó hó 19-én megtartandó tánczvizgalmára nagyban folynak az előkészületek. A női tánczrendek igen csinos emléktárgyat fognak a bálban résztvevőknek szolgálni. A meghívók már szétküldettek, s azok kik tévedésből nem kaptak volna, noha arra igényt tartanak, kéretnek ez iránt a rendezőség valamelyik tagjához fordulni.

— **Megotték a farkasok**, ezzel a rémhírrel állított be Királyhalmokról dr. Demidor Imre szabadkai ügyvéd tanyáján lévő tehenész fiu új évi üdvözlésképen. Kit ettek meg a farkasok? megették a talyigán tejet hordó budárt, s a ló talyigával együtt bár sértetlenül, ember nélkül érkezett haza. A nagy hó esesben kerestek legalább ruháját és csizmáját az elveszett embernek, de még arra sem akadnak, mert: „befújta az utat a hó,” két nap mulva az ut szélén végre egy arca haladó ember meglátta a csizmákat, s oda ment, hogy felszedje a hóból. Mennyire megrejtett azonban, a midőn a farkasok által megrágott csontok helyett egy élő embert húzott ki a hóból. Az élő ember az elveszett tejhordó volt, ki Szilveszter estélyén tulságocan bepálinkázva bandukolt a tanya felé, elaludt a kocsin, és kicseest, annyi erje azonban nem volt, hogy haza gyalogoljon, lefeküdt az utszélen, elaludt, aztán a természet szép lehe hótakaróval terítette le, mely alatt mamorát is kialudta anélkül, hogy megfagyott volna.

— **Himen.** Érezkövy Károly szintársulatunk tagja folyó hó 15-en d. e. fél tíz órakor esküszik örök hűséget Lányi Szidi kisasszonynak, kik közönségünk, mint Polgár tavali szintársulatának tagját ismer, a budapesti dohány-utcaiz izraelita templomban.

— **Üdvaros, a ki gazdája pénzét megtalálja.** Vezis Rada pálinka mérő a szerb karacsony ünnep másnapján, a mikor baromfiakat ettett: lehajolva kiejtette jegyzőkönyvet, melyben állítása szerint 500 frt keszpenz volt. Veszteségét csak másnap vette észre, s tegnap ezután az udvarban keresve, a hóban megtalált 95 forintot. A károsnak mindjárt gyanuja támadt a nála udvaros-kepes szolgáló Konyovits Sezevirre, a ki elfogatván, bevallotta, hogy ő 170 frtot talált, s azt atyjának Konyovits Pásónak adta át, kinél ma azonban a rendőrség 50 forintot meg is talált. Apa és fiu letartóz-

TÁRGZA.

A szerelem hatalma.

— Egy történet. —

Este van. Az égen már néhány csillag ragyog. N. város utczáin a lámpák bágyalt fényt vetnek a kövezetre.

A házak falaihoz simulva egy nő lassú léptekkel, lahajtott fölvel halad. Kendőbe burkolva — karján, gondosan takarva egy alvó csecsemőt, kezében egy csomagot tart.

Első pilanatra azt hinnők, hogy-e megörnyett alak egy elaggott nő, de jól megvizsgálva egy még ifju — igen — ifju s hozzá egy szép nő tünik szemünkbe. Ámbár arca halovány és zilált, de szeméből élet és ifjuság sugárzik.

Igy haladva, nehéz sóhaj lebben el ajkáról.

Végre egy barátságatlan ház előtt megállt.

E ház „zálogház” feliratot viselt.

Megrejtett s szemében könnyecpp jelent meg.

Letörle könyveit s félve lépett a házba:

„Mit akar ön?” kérdé egy nyers hang, s egy öreg férfi jelent meg.

E nyers felszólításra összerendezve, némán nyújtá át a csomagot.

A férfi átvette a csomagot, miközben fagyos tekintetével, gondosan megfigyelte az előtte álló nőt, mintha keresztül akarná szűrni tekintetével.

A nő akaratlan hátralépett s szemeit lesüté, a rendetlen, hanyag öltözött, bizonyos szakállú fésületlen öreg férfi előtt.

Miután a nőt még egyszer végig tekinté, a csomag tartalmát megvizsgálá. Minden egyes darabot eldobva, ismét kezébe véve, annak részeit átvizsgálta. Könnyeltt szemekkel állt a szegény nő, — hisz ő még nem szokta meg az ilyen doigot.

Mily sok könny és erőbe került e lépés.

Dolgozott, fáradt s szerény jövedelméből takarított, hogy egyetlen szeretett gyermekét fentarhassa.

De a sors kéréhetlen, beteg lón s ez

idő alatt munkáját elveszté, felgyógyulása után munkát nem kapott s a legnagyobb nyomorba sülyedett.

Nem tehetett mást, a végsőhöz kellett folyamodnia. Igen — ha gyermeke nem volna, ő egyedül, már rég nyugtot talált volna a folyam habjaiban, nem lánczolná őt semmi és senki az élethez, eltemette volna minden fájdalmát, emlékét.

De gyermeke. — Mi lenne belőle anya nélkül? Nem — nem — neki élnie kell gyermekeért.

Igy kapargatta össze a legnélkülzhetlenebbeket. Bizonyára különböző emlékek — az elmúlt jó időkből, melyektől oly nehezen vált meg.

De meg kell történnie.

Feje lehajlik, kezét szívére szorítva — fájdalmas álmából a férfi nyers hangja riasztja fel.

— Husz forintot adok érte.

— Csak husz forintot, — szölt a nő remegve.

— Egy krajczárt sem többet.

— De . . . .

tatva vannak, s az előnyömet befejeztével a klr. ügyészséghez lesznek átkísérve.

Szabadkán farkasok járnak pár nap óta a város határában. Királyhalmok, Radonovác és Tompa pusztákon már látak is hol két, hol három darabot. E hó 3-án éjjel beszállingóztak a palicsi kertekbe is, ahol csak egyetlen járhatott, ha a hóból kilátszó nyomok nem csalnak. Hogy kutya nem lehetett, azt bizonyítja legjobban éppen a házőrző kutyák azon éjjeli felénk szükölése és itt-ott vonításuk is. Lévay Simon kertész kétszer reá is lőtt, s onnét menekedett a Szalay-féle villán keresztül Radonovác felé.

— **Ünnep a szabadkai színházban.** Szombaton ünnepet ült Szabadka közönsége. Sz. Prielle Cornelia a szabadkai színtársulatnál levő unokahuga Läng Ilon k. a jutalomjátékára lejtött, s fellépett egyik bravúr szerepében Csiky Gergely „Nagymamájában. De a szabadkaikak úgy látszik nem bírnak érzékkel a nagy művésznő kiváló alakításai iránt, mert a mint a szegény érzet bizonyos nemével olvassuk meg mi is, a nagy művésznő fellépte daczára a színház nem telt meg egészen.

— **Gyilkosság.** Ada község határában a napokban egy a hóba süppedt holttestre bukkantak. A holttestben Bitó András juhászlegényt ismerték fel. Mellette egy fokes hevert, a hóban pedig több embertől származó lábnyomok voltak észlelhetők. A csendőrség megindította a nyomozást s csakhamar el is fogta a gyilkost, Góczy János parasztleány személyében. A gyilkos teljes beismerésben van s amikor azt kérdezték tőle, hogy mi vitte reá borzasztó tettre, így felelt: „Miért szerette Takács Klári, mikor én is szerettem?” A helyi-érdéki drámahóst becsukták.

— **A szabadkai közönyvtár megnyitása.** A szabadkai közönyvtár egyesület f. é. december 2-án tartott választmányi gyűlést az év elején tartott közgyűlés rendelkezése értelmében e könyvtárt csendesen és minden ünnepélyesség nélkül megnyitotta.

— **Hudovseyn** egy ujonnan feltalált szer a tüdő és gégefő hurutja és iberkulozisa ellen. Ezt a szer az északi kir. országos kórházban dr. Schwarz J. egészségügyi tanácsos a legnagyobb sikerrel kipróbálta és az eredményt ez évi szeptember 22-én 5730. sz. kiállított bizonyítványával igazolta. E kitűnő szer kapható: Budapestben Molnár és Moser korona herceg-utca 9.

— Semmi de . . . Nem adok érte többet, mint amitt mondtam, jegyez meg az öreg. Ugy látszik ön még nem volt e helyen.

— Először.

— Ugy? először? — mondá nyujtva, miközben ismét vizsgálódva figyelte a nőt s már készült az ígert összeget átadni.

— Tehát gyorsan határozzon, nincs vesztegetni való időm, akarja? vagy nem? — Igen — nyögé a nő csendesen, hisz más mentő eszközt úgy sem ismerek számomra.

Az öreg két piszkos, félig rongyos bankót adott kezébe s a nő elhagyta a dohos szobát.

E közben egész sötét lett.

Ennek daczára, amint az utcára ért, óvatosan körültekintett, valjon nem látja-e senki.

Szégelyte magát. Ámbár nem látott senkit, mégis a távolban észrevettek.

Egy férfi követte illő távolságban.

(Folyt. köv.)

Bács-Bodrogh megye vizsgáló bizottsága előtt szigorított jegyző, aki az összes adóemelés kérdésében, évenként szerzett tapasztalatai folytán, teljesen jártas — jegyzői irodában, mint kisegítő alkalmazását keres. Adóelszámolás eszközésére is hajlandó. — Bővebb fölvilágositást nyujt e lap szerkesztőse.

IRODALOM.

A százkötetes Jókai.

— A kulisszák mögül. —

Jókai Mór összes munkáinak jubiléi kiadása nem csupán a magyar társadalom aldozat-készségének emlékeztető szimbóluma, hanem egyszerűsödő bámulatraméltó eredménye a magyar nyomdaipárnak, amely talán most birkozik meg először ilyen óriási munka kiállításának technikájával. Százhusz éves kötetnek vagyis összes kétezer ívnek kísédedése, kikorigalása, nyomása és fűzése még csak néhány évtizeddel ezelőtt is, tiztizenöt emberöltőnek adott volna munkát, míg ma a Révai Testvérek által a nyomással megbízott Franklin Társulat, amelleit, hogy régibb vállalatait folytatja s újabb vállalkozásokba is szívesen bocsátkozik, egymaga végzi ezt a rengeteg munkát, amelyhez hasonló kevés volt még a világ literatúrában. Míg pedig mesébe illő gyorsasággal, mintha a betűk csak úgy maguktól futnának össze sorokká, a sorok oldalokká az oldalok förtékké és ha csak közbe nem lép valami előre nem látott akadály, amely a munka menetét megzavarja, az 1898-ik esztendő karácsonyára, vagyis négy év múlva, birtokában lesz a magyar nemzet annak a paratlan kincsesháznak, a melylyel Jókai Mór ötven év alatt hazáját megajándékozta.

Az időnek, az emberi munkának, a gépek erejének ez a bámulatos kihasználása, a melyről a jó Guttenberg Pál bizonyára álmodni sem merészelt, becsületére valik a tizenkilencedik század nyomdaiparának és sok megérdemelt dícsőséget szerez a kolosszális mű kiállítójának a Franklin-Társulatnak. A nagy publikum, a mely mindezen esztendő tavaszán és őszén tíz-tíz újabb kötetet kap kézbe. Jókai Mór összes munkáiból aligha séjti, milyen csekélyke idő az a néhány év, a mely alatt ennek a százkötetnek el kell készülnie, hogy a kiadó-cég ezt, a vállalatát lebonyolítsa. A kötetek elegáns külső kiállításán semmi sem mutatja annak a roppant szellemi s fizikai munkának nyomát, amelyben gyönyörűt lel, szem és a szív. Ugyanaz a lajpasszó erő ez, a melyet ismerünk a természetudományokból, mint a munka megmaradásának teóriáját, a melynek értékét csak végtelenbe vesző számsorokkal lehetne megközelítőleg kifejezni.

A szellemi munkáról, a mely ebben a száz kötetben le van téve, ezáltal ne is beszéljünk. Ahhoz, hogy valaki ötven esztendő leforgása alatt kétezer ilyen nyomtatott ívet megírjon — tisztán az írás fizikai munkáját tartva szem előtt — legalább is négy-öt óra szükségeltetik naponként. És ha a genialitás mindent meg nem magyarázna érthetetlen és hihetetlen volna, hogy Jókai Mór, anélkül hogy szellemi frissége megfogytakozott volna, hogy a kimerítő fizikai munka szellemi termékein látható nyomot hagyna, képes volt ez emberi erőt meghaladó produktivitásra.

Jókai termékenysége, Jókai lángelméje oly csoda, a mely előtt a modern embernek is, a ki természetfölötti erőiben nem hisz, meg kell hajolnia. De a laikus közönség még talán nagyobb csodát lát abban, a mi e százkötetes mű kiállításában a gép, a technika és a munkás emberi kéz produkált a fizikai erő összesége, a melyet a Jókai-kiadás igénybe vercegészánföül min- képezetet.

Egy teljes Jókai példányban — érteve ez alatt a százkötetes jubiléi kiadást — 70.000.000 vagyis hetven millió gömbölyű betűcske van, úgy hogy ha egy ilyen teljes éldányt egy betűszedő szedne ki: hetven

milliószor kellene néki kezét a szédőszekrény különböző betűket tartalmazó rekeszei felé kinyújtani. Harmincz-harminczöt esztendőbe, vagyis épp egy emberöltőbe kerülne ez a munka, ha egy szedő végezné, alapul véve nyolcz órai munkaidőt és az év haromszázhatvanöt napjából csak kétszáznyolcvan munkanapot számítvá. Természetesen most csak a nyers szedésre gondolunk, a melynek kikorigalása csaknem annyi idejébe kerül a nyomdászatnak, mint maga a szedés. Ahhoz, hogy teljesen hibátlanul nyomda alá adja, minimum egy félszázad szükségeltetik.

Bizonyos tehát, hogy egy ember nem győzi ezt a kolosszális munkát, de a mint a szedést egy szedő, úgy a nyomást egy gép szintén nem bírna ki, még ha nappal-éjjel, szüntelenül dolgoznék is. Egy gépen a nyomás nyolcz évig tartana s ha ilyen primitív technikával készülné a jubiléi munka, akkor a kiadás hatralevő kilenczven kötetét már csak unokáink és dedunokáink olvashatnák.

Bizony az ember nem tudná hamarjában megmondani, hogy azzal a három forinttal, a melyet a Révai Testvérekhez néhány éven keresztül minden hónapban eljuttat, hogy érte a százkötetes Jókait megkapja — mit fizetett meg voltaképpen? Az író munkáját, a szedő szédését, a korrektor korigalását, a gépek nyomását, vagy — talán még a papírost sem?

Színház.

Az új honpolgár.

Színész ember írta, s azon darabok közül való, ahol egy csomó meglehetősen összefüggésű jelenet folyik le a közönség szemé előtt a nélkül, hogy az egészek magva volna. A darabról, mint ilyenről írni is alig érdemes, annál kevésbé érdemes arra, hogy egy színtársulat betanulja. Tele valószínűtelenségekkel sőt iztelenségekkel is. Már micsoda izetlen hazudok az, amit Gólya Frigyes (Kishonti) és Szalay Kornél (Kremer) a színpadon egyszer egy botal, másodsorban meg egy esőernyővel vegbe visznek. Ez persze nem az ó hibájuk, mert hát benne van a darabban. Az egész darabban egy szerep van, a mi színr hozattal indokolja, ez Goldstein Számi (Polgár) szerepe. Annyi jó ízű humorral, annyi kedélylyel játszotta meg ennek a becsületlen zsidó fiúnak a szerepét, hogy a közönség ez egy alakításért hajlandó volt megbocsájtani a darab iztelendéseit. Polgár coupletjei nagyon tetszettek, de bármennyire is tetszett az, melynek refrájnje így szól: „Az en nevem Goldstein Számi“ a közönség érdeklődését még sem tudta egészen lekötöni, mert az szemmel láthatólag meg oszlott Polgár is egy páholy között.

V. F.

Szerkesztői üzenetek.

Klein Lipót Verbász. Ajánlatát szívesen vesszük, a tiszteletpéldány megindítása iránt intézkedtünk, s most csak arra kérjük, hogy tudósításai objectivek, s á mi fő gyorsak legyenek. Szíves üdvözlét.

Hirdetések.

15879. sz.

tkv. 894.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zombori kir. törvényszék, mint te- lekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Heitzmann György végrehajlatónak Nehr János végrehajlatát szenvedő elleni 280 ft 26 kr. tőkekövetelés és járuléki iranti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (az apatini kir. járásbíró) területén lévő Szonta község határában fekvő a számtal 608. sztjkvben. A I. 1. sorsz. a felvett és Nehr

János nevén álló 162. hr. sz. 154. ö. i. sz. ház, udvar és kertre nézve az árverést 414 forintban ezzel megállapított kikiáltási árral elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan **az 1895. évi január hó 16-ik napján délelőtti 10 órákor Szónta község házában** megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól eladatni nem fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át vagyis 41 forint 40 krt készpénzben, vagy az 1881; LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át szolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1894. évi november hó 14. napján.

A zombori kir. törvényszék, mint te-lekkönyvi hatóság.

Rádány,
kir. törvényszéki bíró.

Üzlet-megnyitás.

A ZOMBORI
Vidákovits György
rőföskereskedő-üzlet
ujólag megnyilt.

Felhívatik a közönség figyelmé, hogy ezen üzletben a legjobb ízlésnek és legújabb divatnak megfelelő áruk igen jutányos áron kaphatók.

Bezdáni takarékpénztár részvénytársaság.

A bezdáni takarékpénztár részv. társaság **1895. évi január hó 24-én délután 3 órákor** tartja a saját helyiségeiben

hetedik évi rendes közgyűlését,

melyre a t. részvényesek ezennel tisztelettel meghívatók.

A közgyűlés tárgyai :

1. Az igazgató-tanács és felügyelő-bizottság jelentése.
2. A mérleg előterjesztése.
3. Az osztalék megállapítása.
4. Indítványok.

13. §. Közgyűléseken csak oly részvényes gyakorolhatja szavazati jogát, ki a közgyűlés megnyitása előtt részvénye felmutatása mellett, a közgyűlés elnökénél jelentkezett.

Mérleg- és vagyonkimutatás 1894. év végével.

V A G Y O N	frt		TE H E R	
	frt	kr.	frt	kr.
Váltó-tárca	158505	16	Befizetett részvénytőke	40000 —
Ingatlanokra adott kölcsönök	2884	—	Tartalék-alap	6256 11
Felszerelési tárgyak értéke	500	—	Betételek	109356 96
Váltó-úrlap készlet	100	—	Magy ált. biztosító-társaság számláján	200 23
Intézeti ház	15806	68	Szövetkezeti alapítási díj	471 —
Visszszámított váltók után az 1895. évre előre kifizetett kamat	190	82	Az 1895. évre előre fizetett kamat váltók után	2584 08
Leszámítoló és pénzváltóbank Budapestben	228	01	Az 1895. évre előre fizetett kamat jelzálog-kölcsönök után	38 50
Pénzmaradvány 1894. december 31-én	1272	18	Betét kamatadó hátralék	281 88
			Ideiglenes bevételek számláján	10 —
			Visszszámított váltók	16000 —
			Osztalék számlán	4000 —
			Igazgató-tanácsi jutalékszámán	240 07
			Felügyelő-bizottsági jutalékszámán	48 02
	179486	85		179486 85

Bezdánban, 1894. december hó 31-én.

Schwell Titusz s. k.,

elnök.

Tavasy Lajos s. k.,

igazgató.

Klőzel Tivadar s. k.,

könyvvivő.